

”KOULUTUS OLI HYVÄ KOKONAISUUS – TÄLLAISTA ON KAIVATTU JO KAUAN”

Raportti Navigaattori-hankkeen koulutuksesta
kuntien työntekijöille

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Pako^{Suomen}aisapu

 IOM
UN MIGRATION

Diak

Julkaisija: Suomen Pakolaisapu
© Suomen Pakolaisapu ry
Teksti: Katja Päällysaho, Diakonia-ammattikorkeakoulu (Diak)

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO.....	1
2	KOULUTUKSEN SISÄLTÖ.....	1
3	KOULUTUKSIIN OSALLISTUNEET.....	3
4	KOULUTUKSEN AIKANA ESITETTYJÄ KYSYMYKSIÄ JA KOMMENTTEJA.....	5
4.1	Kysymyksiä ja kommentteja esitysten jälkeen	5
4.2	Pienryhmäkeskustelussa käsiteltyjä haasteita ja ratkaisuja	7
5	PALAUTELOMAKKEIDEN VASTAUKSET	10
5.1	Palautelomakkeen väittämät ja niihin annetut vastaukset.....	10
5.2	Avoimet kysymykset - koulutuksen anti ja kehittämisideat	12
5.2.1	Tärkeä ja selkeä koulutus.....	12
5.2.2	Infograafi antaa selkeän yleiskuvan	12
5.2.3	Kokemusasiantuntijan näkökulma lisää ymmärrystä	13
5.2.4	Kohtaaminen on tärkeää	13
5.2.5	Onnistunut koulutuskokonaisuus.....	14
5.2.6	Lisää käytännönläheistä ja konkreettista tietoa	14
5.2.7	Lisää kunta- ja organisaatiokohtaista tietoa	15
6	YHTEENVETO	15
6.1	Suosituksset.....	16

1 JOHDANTO

Tässä raportissa kerrotaan Navigaattori – kohti monimuotoisia kuntia -hankkeen aikana toteutettujen koulutustilaisuuksien osallistujapalautteiden tuloksista. Navigaattori-hanke on toteutettu yhteistyössä Suomen Pakolaisavun, Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestö IOM:n ja Diakonia-ammattikorkeakoulun kanssa. Hanketta rahoittaa EU:n Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto ja sen toteutusaika on 1.4.2018 - 31.3.2021.

Hanketta on toteutettu KUUMA-seudulla (Hyvinkää, Järvenpää, Kirkkonummi, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti). Hankkeen tavoitteena on kehittää kohdekuntien alkuvaiheen kotoutumispalveluja. Tarkoituksena on edistää aikuisten maahan muuttaneiden, erityisesti kiintiöpakolaisten ja muiden kansainvälistä suojelua saaneiden ihmisten sekä heidän perheidensä kotoutumista kehittämällä omakielistä yhteiskuntaorientaatiota sekä kouluttamalla omakielisen yhteiskuntaorientaation kouluttajia eri kieliryhmistä. Lisäksi pyrkimyksenä on vahvistaa hankkeen kohdealueen kuntatyöntekijöiden ja -päättäjien ammatillista osaamista liittyen pakolaisten vastaanottoon ja kotoutumistyöhön.

Kuntatyöntekijöiden ammatillista osaamista pakolaisten vastaanottoon ja kotoutumistyöhön liittyen on vahvistettu järjestämällä neljä koulutustilaisuutta KUUMA-seudulla. Kouluttajana toimi kokenut sosiaalialan ammattilainen ja IOM:n Suomen-toimiston kotoutumisen tuen asiantuntija Minna Savolainen. Pakolaisen matka kuntaan -koulutusten tarkoituksena oli lisätä osallistujien ymmärrystä erityisesti kiintiöpakolaisuudesta ja alkuvaiheen kotoutumisesta kunnassa. Koulutuksen tavoitteena oli myös lisätä eri sektoreiden välistä vuoropuhelua työn arjessa toimivista hyvistä käytännöistä. Ensimmäinen koulutustilaisuus järjestettiin Järvenpäässä 24.10.2019, toinen koulutus Vihdissä 27.11.2019 ja kolmas Keravalla 13.2.2020. Neljäs koulutustilaisuus oli alun perin tarkoitus järjestää Hyvinkäällä, mutta koronapandemian vuoksi koulutus järjestettiin webinaarina 10.12.2020. Koulutukset suunnattiin niille eri sektoreilla työskenteleville KUUMA-kuntien työntekijöille sekä kuntien alueella toimiville kuntien järjestö- ja vapaaehtoistyön kumppaneille, jotka kohtaavat työssään pakolaisia ja muita maahan muuttaneita.

Tässä raportissa kerrotaan ensin lyhyesti koulutusten sisällöistä ja rakenteesta, jonka jälkeen käydään läpi eri koulutustilaisuuksiin osallistuneiden lukumäärät sekä toimialat. Sen jälkeen kerrotaan, millaisia kysymyksiä ja kommentteja koulutustilaisuuksiin osallistuneet nostivat esiin. Lopuksi käydään läpi palautelomakkeiden vastauksia.

2 KOULUTUKSEN SISÄLTÖ

Koulutustilaisuudet olivat muodoltaan ja sisällöltään samanlaisia viimeistä webinaarina toteutettua koulutusta lukuun ottamatta.

Läsnäolokoulutukset toteutettiin kirjaston, kaupungin talon tai järjestön toimitiloissa niin, että useampi henkilö istui saman pöydän ääressä. Osallistujia kehoitettiin saapuessaan istumaan eri pöytään kuin tutut kollegat. Kaikkia kehoitettiin kirjoittamaan etunimi tarralappuun ja laittamaan se esille. Läsnäolokoulutusten aluista varattiin muutama minuutti aikaa, jolloin jokainen esitteli

itsensä toisilleen pöytäkunnittain. Koulutustilaisuuksien lopuksi osallistujien tuli harjoittaa ryhmätyöskentelyä pöydissä. Ryhmätyöskentely perustui pohdinnalle, ja siinä oli etuna moniammatillinen näkökulma. Kaikilla edellä mainituilla toimintatavoilla pyrittiin edistämään osallistujien verkostoitumista. Koulutuksen ensimmäisessä osuudessa käytiin läpi kiintiöpakolaisen matkaa Suomeen ja kotoutumisen tukea kunnissa. Tässä yhteydessä osallistujille näytettiin Navigaattori-hankkeessa suunniteltu ja laadittu Kiintiöpakolaisen matka Suomeen ja kotikuntaan -infograafi¹. Infograafi on käännetty myös ruotsiksi ja englanniksi. Kouluttaja Minna Savolainen esitteli yleiskuvan kiintiöpakolaisen saapumisesta kuntaan infograafin avulla. Infograafi mahdollisti pakolaisen matkan käsittelemisen lähtömaasta Suomeen ja kotoutumisen alkuvaiheiden käsittelemisen aikuisen kiintiöpakolaisena maahan saapuneen henkilön näkökulmasta. Infograafin avulla kerrottiin askel askeleelta ja konkreettisesti, millaisia toimenpiteitä ja palveluja kuhunkin vaiheeseen liittyy, millaiset säännökset ja lait liittyvät kuhunkin toimenpiteeseen tai palveluun sekä mitkä viranomaiset tai muut tahot ja toimijat näistä toiminnoista ja palveluista vastaavat.

Kun pakolaisen matkan eri vaiheet ja niihin liittyvät toimet, säännökset ja toimijat oli käyty läpi, kertoi Suomeen vuonna 2000 kiintiöpakolaisena tullut ja nykyisin kotoutumisen asiantuntijana toimiva Sirwa Farik omasta pakolaisuudestaan sekä sen syistä että paon eri vaiheista ja Suomeen kotoutumisesta. Farikin tarina elävöitti ja konkretisoi aiemmin esitetyn infograafin vaiheita. Farik tarjosi myös konkreettisia esimerkkejä ja toimintaohjeita onnistuneeseen kotouttamistyöhön.

Kummankin osuuden jälkeen osallistujilla oli mahdollisuus esittää tarkentavia kysymyksiä. Esitysten jälkeen osallistujat jakaantuivat sektorirajat ylittäviin pienryhmiin. Pienryhmissä jaettiin kokemuksia haasteista, joita ilmenee omassa kotoutumiseen liittyvässä työssä. Pienryhmissä etsittiin myös hyväksi havaittuja ja toimivia käytäntöjä ratkaisuksi haasteisiin. Nämä esiin nostetut haasteet ja niihin esitetyt ratkaisut käytiin lopuksi läpi kaikkien osallistujien kesken.

Viimeinen Microsoft Teamsissa webinaarina järjestetty koulutus oli rakenteeltaan lähes samanlainen kuin aiemmat koulutukset. Alussa opastettiin teknisistä seikoista, kuten mikrofonia ja kamerasta sekä chat- ja viittaustoiminnoista, jotta kaikki voisivat halutessaan osallistua ja kommentoida. Osallistujia oli paljon, joten yhteisöllisyyden tunteen vahvistamiseksi chatissa lueteltiin eri toimialoja ja osallistujia kehoitettiin klikkaamaan peukkaa omalle alalleen (esim. terveysala, opetusala, sosiaaliala) tai kommentoimaan millä alalla työskentelee. Näin pyrittiin havainnollistamaan osallistujien monialaisuus heille itselleen. Lisäksi kysyttiin mikä sai heidät osallistumaan webinaariin ja mitä odotuksia heillä oli. Vastauksia sai kirjoittaa chatiin vapaasti. Tarkoituksena oli "lämmittelä" ja osallistaa osallistujia sekä alentaa heidän kynnystään kommentoida webinaarin aikana. Tällä pyrittiin myös luomaan yhteistunnelmaa ja mukavaa ilmapiiriä tilaisuuteen ennen asiaan siirtymistä. Webinaarina toteutetun koulutuksen loppuosasta oli pienryhmätyöskentely jätetty pois, koska sen hetkiset Microsoft Teamsin ominaisuudet eivät sitä mahdollistaneet.

Koulutukset kestivät 2 tuntia ja 30 minuuttia. Neljättä, verkossa toteutettua koulutusta oli lyhennetty puolella tunnilla.

Koulutustilaisuuksien päätteeksi osallistujilla oli mahdollisuus antaa palautetta koulutuksesta nimettömänä. Jokaiselle osallistujalle lähetettiin sähköpostitse myös erillinen palautelomake, jolla palautetta pystyi antamaan nimettömänä. Webinaarina toteutetun koulutuksen

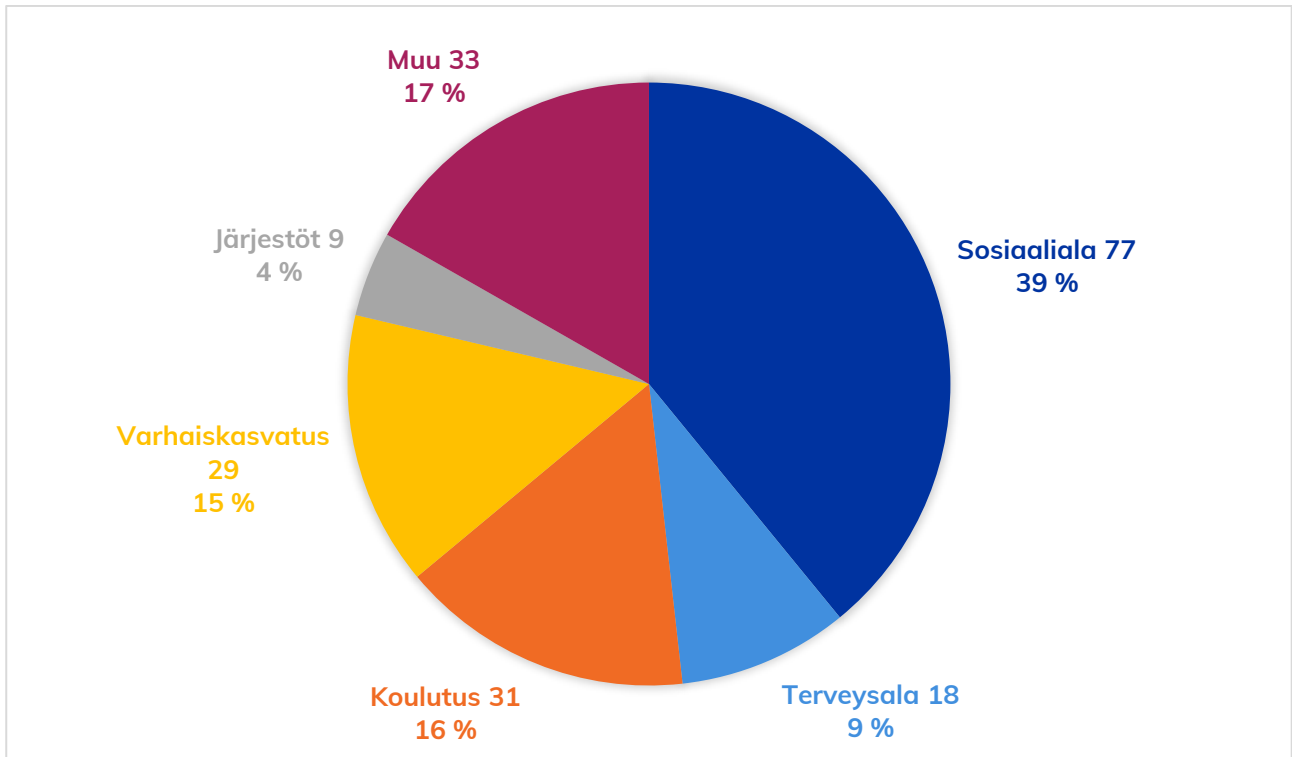
palautelomake jaettiin osallistujille chatissä jo webinaarin lopussa ja se lähetettiin osallistujille myös sähköpostitse.

3 KOULUTUKSIIN OSALLISTUNEET

Koulutuksiin osallistui yhteensä 197 henkilöä. Järvenpäässä koulutukseen osallistui 36 henkilöä, Vihdissä 31 henkilöä ja Keravalla 56 henkilöä. Webinaarina toteutettuun Hyvinkään koulutukseen osallistui yhteensä 74 ilmoittautunutta.

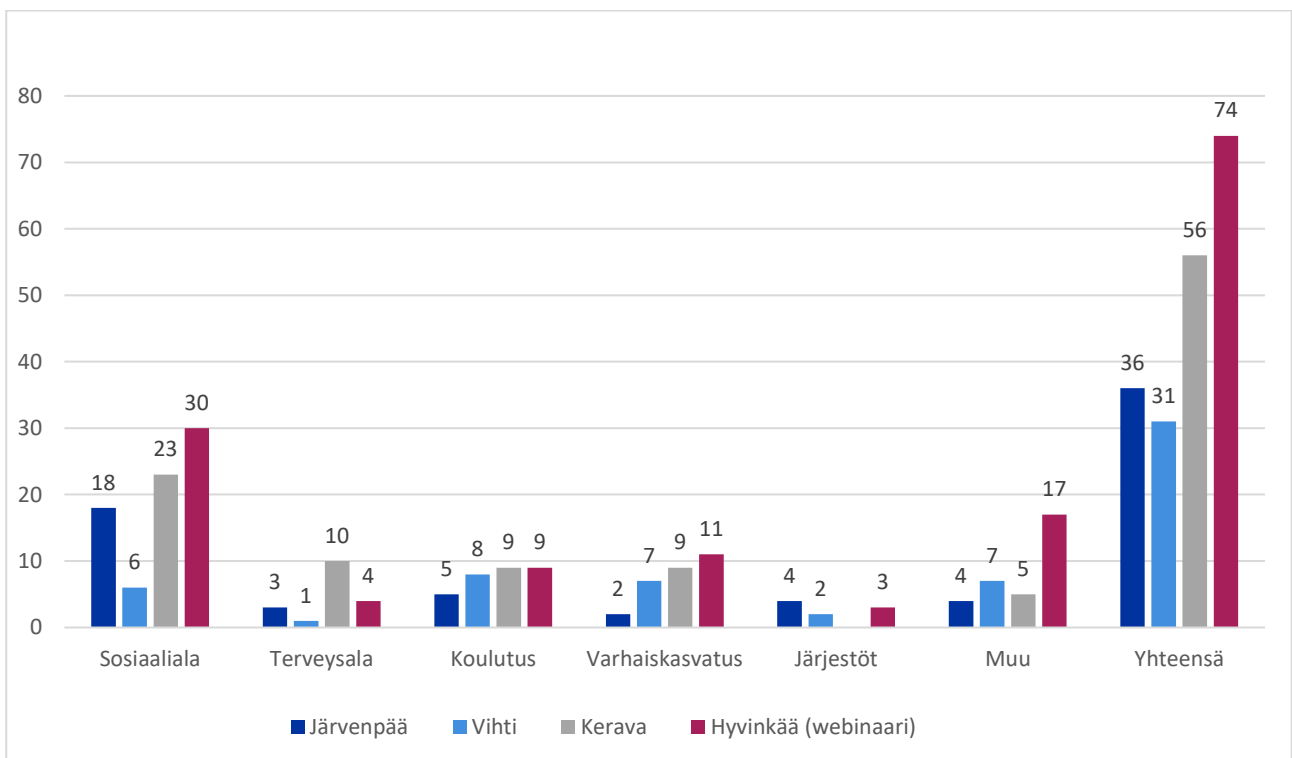
Osallistujat edustivat laajasti eri sektoreita ja ammatteja. Kuvassa 1 näkyy, millä toimialoilla koulutukseen ilmoittautuneet työskentelevät. Kuvassa on esitetty sekä toimialoille kuuluvien absoluuttiset lukumäärät että prosenttiosuudet. Koulutukseen osallistuneet on tässä raportissa luokiteltu toimialojen perusteella, ei siis ammattinimekkeiden tai koulutuksen perusteella.

Suurin osa (39 %) osallistujista työskentelee erilaisissa tehtävissä sosiaalialalla. Sosiaalialalla toimivien ammattinimekkeitä ovat mm. sosiaalityöntekijä, perhetyöntekijä, pakolaisohjaaja, sosiaaliohjaaja ja maahanmuutto-ohjaaja. Sosiaalialan alle on luokiteltu tässä raportissa myös erityisnuorisotyöntekijät. Yhteensä 16 % osallistujista työskentelee koulutuslalla. Tähän luokkaan kuuluvien ammattinimekkeitä ovat mm. opettaja, rehtori, erityisopettaja ja koulunkäynninohjaaja. Myös esimerkiksi opintopsykologi ja koulukuraattori on luokiteltu tähän ryhmään. Varhaiskasvatukseen alalla toimii 15 % koulutukseen osallistuneista. Heidän joukossaan on mm. varhaiskasvatuksen opettajia, varhaiskasvatuksen erityisopettajia, lastenhoitajia, avustajia, varhaiskasvatuksen psykologeja ja varhaiskasvatuksen S2-opettajia. Terveysalalla toimii 9 % koulutukseen osallistuneista. Heidän joukossaan on esimerkiksi sairaanhoitajia, hammaslääkäri, terveydenhoitajia ja kouluterveydenhoitajia. Kaikista osallistujista 4 % edusti erilaisia järjestöjä. Luokkaan Muu (17 % osallistujista) on ryhmitelty seurakuntien työntekijät, vapaaehtoiset, opiskelijat ja sellaiset henkilöt, joiden toimiala ei käynyt ilmi.

Kuva 1. Kuntakoulutuksiin osallistuneet toimialoittain

Kuvassa 2 esitetään koulutukseen osallistuneiden kuntakohtaiset lukumäärät sekä se, mitä toimialoja he edustivat.

Kuva 2. Koulutuksiin osallistuneet kunnittain ja toimialoittain

4 KOULUTUKSEN AIKANA ESITETTYJÄ KYSYMYKSIÄ JA KOMMENTTEJA

Koulutustilaisuuksissa osallistujilla oli mahdollista esittää kysymyksiä ja kommentteja molempien esitysten jälkeen. Lisäksi koulutusten lopussa osallistujat kävivät pöytäkunnittain pienryhmissä keskustelua siitä, millaisia haasteita he ovat pakolaistaustaisten henkilöiden kanssa työskennellessään kohdanneet ja miten he ovat näitä haasteita ratkoneet.

4.1 Kysymyksiä ja kommentteja esitysten jälkeen

Kuten todettu, koulutuksissa oli kaksi esitystä, joista toisessa käytiin läpi kiintiöpakolaisen matka lähtömaasta Suomeen ja uuteen kotikuntaan. Toisessa esityksessä kiintiöpakolaisena noin 20 vuotta sitten Suomeen tullut kotoutumisen asiantuntija kertoi omasta pakomatkastaan Irakista Turkin kautta Suomeen. Kummankin esityksen jälkeen osallistujille tarjottiin mahdollisuus esittää kommentteja ja kysymyksiä. Esitysten jälkeiset kysymykset ja kommentit liittyivät kiintiöpakolaisiin kytkeytyvään maahanmuuttopolitiikkaan ja toimintatapoihin, (kiintiö)pakolaisten kokemuksiin haasteisiin kotoutumiskaaren eri vaiheissa, työntekijöiden kokemuksiin haasteisiin ja hyviin käytäntöihin erilaisia pakolaistaustaisia henkilöitä kohdattaessa sekä työntekijöiden jaksamiseen liittyviin kysymyksiin. Taulukkoon 1 on koottu kysymyksiä ja kommentteja, joita osallistujat esittivät luentojen jälkeen.

Taulukko 1. Luentojen jälkeen esitettyjä kysymyksiä ja kommentteja

Kiintiöpakolaisiin liittyvä maahanmuuttopolitiikka ja kotouttamistoimet	<ul style="list-style-type: none">• kiintiöpakolaisten valintakriteerit, valintaprosessi ja määrät• UNHCR:n rooli ja tehtävät lähtömaassa kiintiöpakolaisia valittaessa• kiintiöpakolaisten vastaanotto Suomessa verrattuna muihin maihin• kotouttamisprosessin velvoittavuus• kotouttamissuunnitelman kohderyhmä• pakolaistaustaisten henkilöiden taloudellinen tukeminen (vastuutaho, kesto)
(Kiintiö)pakolaisten kohtaamat haasteet kotoutumiskaaren eri vaiheessa	<ul style="list-style-type: none">• (kiintiö)pakolaisten kohtaamat haasteet ennen Suomeen saapumista• (kiintiö)pakolaisten haasteet opiskelupaikan ja työn saamisessa• (kiintiö)pakolaisten kokemat haasteet ”kuherruskuukausien” jälkeen• pakolaisnaisten kokemat haasteet• kulttuurieroihin liittyvät haasteet (erityisesti naisten asema)• kielen oppiminen ja siihen liittyvät haasteet
Työntekijöiden kokemat haasteet ja hyvät käytännöt pakolaistaustaisia henkilöitä kohdattaessa	<ul style="list-style-type: none">• kulttuurieroihin suhtautuminen• pakolaistaustaisten naisten tukeminen• traumatisoituneiden pakolaisten, erityisesti traumatisoituneiden lasten tukeminen• vuorovaikutuksen suuri merkitys pakolaisia kohdattaessa• kohdataan yksilöitä ei kulttuureja• suomen kielen oppimisen mahdollisuudet eri kunnissa
Työntekijöiden jaksamiseen liittyvät kysymykset	<ul style="list-style-type: none">• resurssipula: kuinka ehtiä hoitamaan pakolaisperheiden aikaa vieviä asioita oman työn ohella• osaaminen erityisesti traumatisoituneiden pakolaisten kohtaamisessa

4.2 Pienryhmäkeskustelussa käsitellyt haasteita ja ratkaisuja

Koulutuksen lopussa osallistujat jaettiin pienryhmiin, joissa heitä pyydettiin keskustelemaan kahdesta eri aiheesta: 1) haasteista, joita he ovat omassa työssään pakolaistaustaisten henkilöiden kanssa työskennellessään kohdanneet ja 2) siitä, miten he ovat näitä haasteita ratkoneet. Haasteiden ja huolten sekä hyväksi havaittujen ja toimivien käytänteiden jakamisen lisäksi pienryhmäkeskustelun tavoitteena oli mahdollistaa verkostoituminen eri sektoreilla työskentelevien kunnan työntekijöiden kesken. Lisäksi tarkoituksena oli jakaa hyviä käytäntöjä, tehdä näkyväksi alueella tehtävää kotoutumista tukevaa työtä ja saada ihmisiä monialaisesti pohtimaan omaa ammatillista rooliaan kotoutumisen tukemisessa kunnassaan.

Lopuksi pienryhmäkeskustelussa esiin tulleet huolenaiheet ja toimivat ratkaisut jaettiin yhteisesti kaikkien osallistujien kesken. Muut osallistujat saivat vielä mahdollisuuden kommentoida ja tarjota ratkaisuehdotuksia esitettyihin pulmiin. Pienryhmäkeskusteluissa käsitellyt haasteet linkittyvät kaikki vahvasti toisiinsa, mutta ne voidaan jaotella kuuteen pääryhmään. Osa haasteista liittyi erilaisiin kulttuurieroihin, kuten esimerkiksi erilaiseen aikakäsitykseen tai erilaisiin tapoihin. Kulttuurieroihin liittyvät myös sukupuolirooleihin ja erityisesti naisten asemaan liittyvät kysymykset. Niitä on kuitenkin tässä raportissa käsitelty omana haasteiden luokkana. Lisäksi pienryhmäkeskusteluissa esiin tulivat erilaiset kieleen ja kommunikaatioon liittyvät haasteet. Myös viranomaisasioinnin ja erityisesti verkossa tapahtuvan viranomaisasioinnin koettiin aiheuttavan pakolaistaustaisille henkilöille haasteita. Osallistujat kokivat myös voimattomuutta tilanteissa, joissa eri pakolaisryhmien osallisuus oli tavalla tai toisella uhattuna. Lisäksi haasteita aiheuttaa työntekijöiden kokema resurssipula. Pienryhmäkeskusteluissa käsitellyt haasteita ja niihin esitettyjä ratkaisuja on koottu taulukkoon 2.

Taulukko 2. Pienryhmäkeskustelussa käsitellyt haasteet ja ratkaisut ²

HAASTEEN OTSIKKO	KONKREETTISIA HAASTEITA	RATKAISUEHDOTUKSIA
Kulttuurierot	<ul style="list-style-type: none">• suomalaiset tavat: silmiin katsominen, kättely tavattaessa• tilannekohtainen käyttäytyminen (esimerkiksi sopiva käyttäytyminen työpaikalla tai koulussa)• aikakäsitykset, ajoissa oleminen, aikataulut, kalenterit• uskontoon liittyvät kysymykset• Juhlapyhät• taustatietojen kysyminen esimerkiksi lääkärin vastaanotolla	<ul style="list-style-type: none">• suomalaisesta tapakulttuurista kertominen• asioiden jatkuva perustelu• asioiden jatkuva toistaminen• ”työtehtäviini kuuluu kysyä tietyt asiat”• asiakkaan kuunteleminen, työntekijän pyrkimys ymmärtää muita kulttuureita• kulttuuria tai uskontoa ei tarvitse pelätä,

² Haasteet ja ratkaisut nousivat pääosin kentältä eli kuntatyöntekijöiltä, mutta taulukossa on mukana myös kouluttajien näkemyksiä.

		<ul style="list-style-type: none"> • kiinnostus toisiin kulttuureihin, niistä kysyminen • asiakkaan kohtaaminen yksilönä, ihmisenä, henkilönä – ei jonkin kulttuurin edustajana • oikea-aikainen koulutus suomalaisista tavoista • asiakkaan henkilökohtainen ohjaaminen • kotouttaminen.fi • suomitaskussa.fi • kulttuuritulkkiä käyttä • kuntien monikulttuuriset keskuskeskukset
Sukupuoliroolit ja naisten asema	<ul style="list-style-type: none"> • naisten kotiin jäänti • naisten kielitaidon puute • naisten haluttomuus opiskella • patriarkaalin kulttuuri • eri sukupuolta olevan työntekijän kohtaaminen • miehet eivät ota ohjeita vastaan naiselta 	<ul style="list-style-type: none"> • naisten omat ryhmät • kieliryhmiä kotiäideille • avoin päiväkotij, jossa mahdollisuus tavata muita vanhempia • Mies miehelle -hanke • oman ammatillisuuden korostaminen: "En ole tässä naisena vaan ammattilaisena." • empaattinen työote kaikkia asiakkaita kohtaan
Kieli ja kommunikaatio	<ul style="list-style-type: none"> • ei yhteistä kieltä • kielestä johtuvat väärinkäsitykset • haasteet tulkkiä kanssa: kielitaito, salassapitovelvollisuus, sukupuoli • tulkkiä ei aina saatavilla esimerkiksi, jos tilanteet tulevat eteen yllättäen • kotoutujan kielitaito ei riitä esim. ammatilliseen koulutukseen • lapset joutuvat toimimaan vanhempiä ja viranomaisien välillä tulkkiä 	<ul style="list-style-type: none"> • kuvien hyödyntäminen viestinnässä • selkeän kielen käyttö • hidas ja rauhallinen puhe • lyhyet ja yksinkertaiset lauseet • toistaminen • varmistavat kysymykset: "Kertoisitko, mitä sovimme." "Mitä ymmärsit tästä? Kerro omin sanoin." • eri toimijoiden järjestämät suomen kielen kurssit • kannustus suomen kielen opiskeluun • suomi ei ole vaikea kieli, sitä voi oppia • positiivinen palaute, kun käyttää suomea

		<ul style="list-style-type: none"> • monenlaisen suomen hyväksyminen • ammattitulkin eli asioimistulkin välityksellä työskentely • lapsia ei pidä käyttää tulkkeina • puhelimesta toimivat etätulkkaukset palvelut esimerkiksi Youpret • erilaiset käännössovellukset esim. google käänntäjä • tulkkia tilatessa kerrottava, mitä asiaa tulkkaukseen koskee, jotta tulkki voi varautua tilanteeseen sanastollisesti • ammattijargonin välttäminen • ammattiin kuuluvien termien ja käsitteiden selittäminen niin, että asiakas ymmärtää ne • tulkkauksessa asiakkaalle puhuminen ja katsekontaktin säilyttäminen häneen
Viranomaisasiointi	<ul style="list-style-type: none"> • laskujen maksaminen • hakemusten täyttäminen • ajan varaaminen • puutteelliset digitaidot: kela, omakanta, asuntojen haku • luku- ja kirjoitustaidottomien viranomaisasiointi ja digitaitojen puute • lastensuojelun merkitys 	<ul style="list-style-type: none"> • monikieliset esitteet • omakielinen vertaistuki aiemmin Suomeen muuttaneilta ja jo hyvin kotoutuneilta • positiivinen kannustus • omatoimisuuteen kannustaminen • digitaitojen kurssi • naisille oma digitaitojen ryhmä • lastensuojelun lakisääteisyys ja toimintatapojen kertominen: lastensuojelu auttaa ja tukee, on kumppani eikä vihollinen
Osallisuus	<ul style="list-style-type: none"> • pakolaisten yksinäisyys • opiskelumahdollisuudet • työllistyminen • syrjäytyminen 	<ul style="list-style-type: none"> • harrastuksiin ja erilaisiin ryhmiin osallistumisen tukeminen mahdollisuuksien mukaan

	<ul style="list-style-type: none"> • lasten osallistuminen esimerkiksi koulun tai päiväkodin toimintaan voi jäädä väliin, koska aikatauluja ei noudateta tai vanhemmat eivät hyväksy toimintaa • lasten oikeudet 	<ul style="list-style-type: none"> • vertaisohjaajat • vapaaehtoistyöntekijät • lasten oikeuksista tiedottaminen
Resurssipula	<ul style="list-style-type: none"> • toistot ja kuvien käyttö vievät aikaa perustyöltä • ei tietoa oman kunnan palveluverkostoista • ei osaamista traumataustaisten henkilöiden, erityisesti lasten, kohtaamisesta 	

5 PALAUTELOMAKKEIDEN VASTAUKSET

Kaikille koulutukseen osallistuneille lähetettiin sähköpostitse palautelomake, jolla haluttiin selvittää sitä, saavuttiko koulutus sille asetetut tavoitteet ts. lisäksi se koulutukseen osallistuneiden kuntatyöntekijöiden ymmärrystä ja osaamista pakolaisiin liittyvissä asioissa. Palautelomakkeessa oli sekä suljettuja että avoimia kysymyksiä.

Lomakkeen palautti yhteensä 52 koulutukseen osallistunutta eli 28 % kaikista koulutukseen osallistuneista. Vastaajien lukumäärät ja vastausprosentit kunnittain on esitetty taulukossa 3.

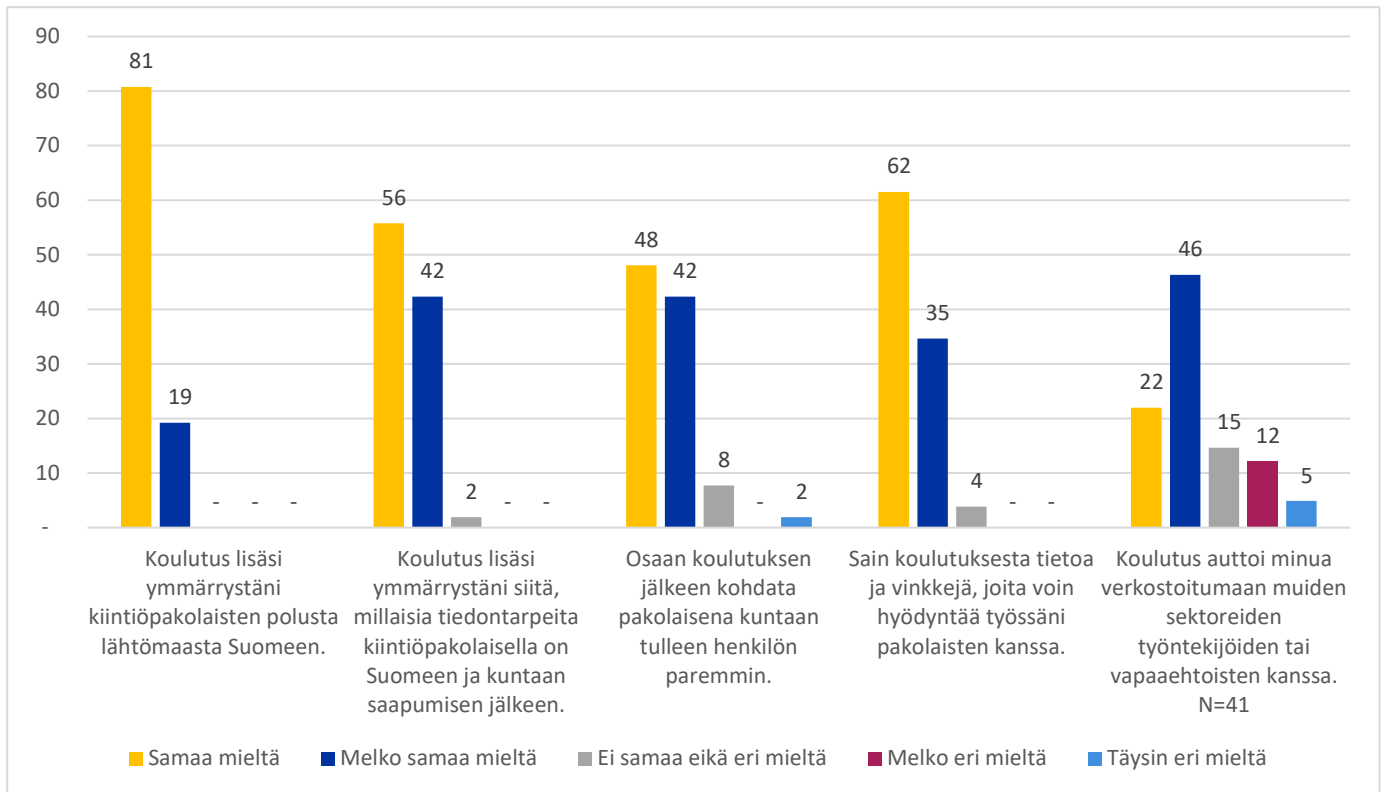
Taulukko 3. Palautekyselyn vastaajien määrä ja vastausprosentit

KUNTA	VASTAAJIEN MÄÄRÄ	VASTAUSPROSENTTI
JÄRVENPÄÄ	16	44 %
VIHTI	8	26 %
KERAVA	17	30 %
HYVINKÄÄ (WEBINAARI)	11	15 %
YHTEENSÄ	52	26 %

5.1 Palautelomakkeen väittämät ja niihin annetut vastaukset

Palautelomakkeissa oli viisi koulutustilaisuuteen liittyvää väittämää. Jokaisessa väittämässä vastausvaihtoehdot olivat samat: Samaa mieltä, melko samaa mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, melko eri mieltä, täysin eri mieltä. Kuvassa 3 on esitetty palautelomakkeiden väittämät ja vastausten prosentuaaliset jakaumat kaikista koulutuksista. Koska Hyvinkäälle suunniteltu koulutustilaisuus jouduttiin koronapandemian vuoksi toteuttamaan webinaarina, puuttui verkostoitumiseen liittyvä väittämä kyseiseen koulutustilaisuuteen osallistuneiden

palautelomakkeesta. Tästä syystä viimeiseen väittämään on saatu vastaukset 41 koulutukseen osallistuneelta henkilöltä.

Kuva 3. Palautelomakkeiden väittämät ja annetut vastaukset prosentteina kaikista koulutustilaisuuksista

Ensimmäisessä väittämässä todettiin, että ”Koulutus lisäsi ymmärrystäni kiintiöpakolaisten polusta lähtömaasta Suomeen”. Vastaajista 81 % oli samaa mieltä ja 19 % melko samaa mieltä tämän väittämän kanssa.

Kyselylomakkeella selvitettiin myös sitä, lisäikö koulutus siihen osallistuneiden ”ymmärrystä siitä, millaisia tiedontarpeita kiintiöpakolaisella on Suomeen ja kuntaan saapumisen jälkeen”. Vastaajista 56 % oli täysin samaa mieltä ja 42 % melko samaa mieltä siitä, että koulutus oli lisännyt heidän ymmärrystään kiintiöpakolaisten tiedontarpeista. Vastaajista 2 % ei ollut väittämän kanssa samaa eikä eri mieltä.

Palautelomakkeissa oltiin kiinnostuneita myös sitä, onko koulutus vaikuttanut konkreettisesti pakolaisten kohtaamiseen omassa työssä, onko koulutus vahvistanut omia taitoja työskennellä pakolaistaustaisten asiakkaiden parissa. Vastaajista 48 % oli täysin samaa mieltä ja 42 % samaa mieltä siitä, että he osaavat ”koulutuksen jälkeen kohdata pakolaisena kuntaan tulleen henkilön paremmin”. Vastaajista 8 % ei ollut väittämän kanssa samaa eikä eri mieltä ja 2 % ei kokenut saaneensa koulutuksesta riittävästi konkreettisia välineitä pakolaistaustaisten henkilöiden kohtaamiseen.

Palautelomakkeessa kysyttiin myös sitä, tarjosiko koulutus sellaisia tietoja ja vinkkejä, joita osallistujat voivat hyödyntää omassa työssään pakolaisten kanssa. Yhteensä 97 % vastaajista

(62 % samaa mieltä ja 35 % melko samaa mieltä) oli sitä mieltä, että he olivat saaneet tällaisia omaa työtään hyödyttäviä vinkkejä.

Palautelomakkeessa kysyttiin myös, autoiko koulutus siihen osallistuneita ”verkostoitumaan muiden sektoreiden työntekijöiden tai vapaaehtoisten kanssa”. Tämä väittämä oli mukana kaikissa muissa, paitsi webinaarina järjestetyn koulutustilaisuuden palautelomakkeissa. Tähän kysymykseen annetuissa vastauksissa oli eniten hajontaa. Kuitenkin reilusti yli puolet, 68 % (yhteensä 28 henkilöä), vastaajista oli samaa mieltä (22 %) tai melko samaa mieltä (46 %) kyseisen väittämän kanssa. 17 % (yhteensä 7 henkilöä) vastaajista oli puolestaan melko eri mieltä (12 %) tai täysin eri mieltä (5 %) väittämän kanssa. 15 % vastaajista ei ollut väittämästä samaa eikä eri mieltä.

5.2 Avoimet kysymykset - koulutuksen anti ja kehittämisideat

Suljettujen väittämien lisäksi palautelomakkeessa oli myös kaksi avointa kysymystä. Ensimmäisessä avoimessa kysymyksessä kysyttiin, mikä oli osallistujien mielestä koulutuksen parasta antia ja miten koulutus auttoi koulutukseen osallistujia toimimaan työssään paremmin pakolaisten kanssa. Tähän kohtaan vastasi yhteensä 40 henkilöä.

5.2.1 Tärkeä ja selkeä koulutus

Vastauksissa todettiin, että koulutus oli hyvä ja onnistunut. Koulutuksen selkeyttä ja dialogista, keskusteluun tähtäävää toteutustapaa kiiteltiin. Hyvänä pidettiin myös sitä, että koulutuksessa jaettiin erilaista oheismateriaalia ja välitettiin tietoa erilaisista nettisivuista, joilta kulloinkin keskustelun kohteena olleesta aiheesta voi etsiä lisätietoa. Myös muiden osallistujien esiin nostamia näkökulmia ja heidän antamia vinkkejä käytännön asiakastyöhön arvostettiin. Lisäksi tärkeänä koulutuksessa pidettiin sitä, että se tarjosi mahdollisuuden verkostoitua oman kunnan muiden sektoreiden työntekijöiden kanssa.

Kokonaisuudessaan koulutus oli kiinnostava ja aiheeltaan tärkeä.

Selkeästi ja helposti ymmärrettävä tietopaketti.

Kouluttaja oli vahvassa dialogissa osallistujien kanssa ja peilasi osallistujia mietityttäviä asioita erinomaisesti.

Saatu lisämateriaali auttaa minua varmasti omassa työssäni.

Linkkilistojen sisältö oli todella monipuolisesti hyödynnettävissä.

Koulutus tutustutti moniin yhteistyötahoihin.

5.2.2 Infograafi antaa selkeän yleiskuvan

Koulutuksen ensimmäinen osuus, jossa kerrottiin Kiintiöpakolaisen matka Suomeen ja kotikuntaan -infograafin³ avulla kotoutujan polusta aina lähtömaasta Suomeen tuloon saakka,

³Pakolaisen matka kuntaan -infograafi suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi löytyy sivulta [Publications | IOM Finland](#)

sai runsaasti positiivista palautetta. Eräissä vastauksessa todettiin, että infograafi on ”konkreettinen ’kartta’”, jonka avulla voi helpommin hahmottaa, ”mitä matkalla tapahtuu”. Sen avulla on osallistujien mielestä helpompi hahmottaa pakolaisena Suomeen tulleiden henkilöiden kokonaistilannetta. Se auttaa hahmottamaan sitä, miten moni eri taho on kussakin matkan vaiheessa pakolaisten kanssa tekemisissä. Koko pakomatkan läpikäyminen infograafin avulla auttoi osallistujia myös ymmärtämään pakolaisten elämän raskautta paremmin ja suhtautumaan heidän tilanteeseensa empaattisemmin.

Kiintiöpakolaisen matkan selkeä visualisointi oli erinomainen työkalu.

Ymmärrän enemmän kiintiöpakolaisen polusta Suomeen ja siitä, miten he voivat selvitä elämästä Suomessa.

Itselleni oli uutta se, mitä tapahtuu prosessissa jo ennen kuin pakolainen tulee Suomeen. Ymmärrys siitä tuntuu tärkeältä taustatiedolta.

Oli kiva kuulla, mitä tapahtuu, kun ihminen päätyy pakolaiseksi ja millaiseen prosessiin hän täällä Suomessa päätyy. Nyt ymmärrän, miksi he usein kuormittuvat helposti.

Opin, miten ajallisesti pitkä on kiintiöpakolaisen matka Suomeen ja millaisia haasteita hän on mahdollisesti kohdannut jo kotimaassaan sekä pakolaisleirillä. Koulutus lisäsi empatiaa pakolaisia kohtaan.

5.2.3 Kokemusasiantuntijan näkökulma lisää ymmärrystä

Positiivista palautetta annettiin pakolaisena Suomeen tulleen Sirwa Farikin esittämästä henkilökohtaisesta kuvauksesta pakomatkastaan. Vastaajat pitivät tärkeänä, että koulutuksessa tuotiin esiin myös pakolaisen oma näkökulma paon syistä, pakomatkasta ja kotoutumisen eri vaiheista. Vastaajat pitivät tätä osuutta koulutuksesta tärkeänä myös siksi, että siinä tarjottiin konkreettisia vinkkejä siitä, miten kohdata pakolaisia arjen työssä.

Upeaa oli vieraan omakohtaiset kokemukset ja näkökulmat.

Parasta antia oli kokemusasiantuntijan puheenvuoro.

Parasta infoa oli kokemusasiantuntijan kertomus, jossa pakolaisen näkökulma tuli esille hänen oman kokemuksensa kautta. Hänen kautta selveni esimerkiksi se, mitä pakolaisena Suomeen tullut on joutunut kokemaan, ja mitä ihminen tarvitsee ja toivoo. Hän antoi selkeitä toimintaohjeita. Kiitos niistä!

5.2.4 Kohtaaminen on tärkeää

Moni vastaajista totesi, että koulutus lisäsi heidän ymmärrystään siitä, että jokainen Suomeen tullut pakolainen on kohdattava yksilönä. Vastauksissa nostettiin esiin jokaisen asiakaskohtaamisen ja vuorovaikutuksen merkitys kotoutumisprosessissa.

Pidin erityisesti siitä, että esille tuli jokaisen asiakaskohtaamisen merkitys osana kotoutumista.

5.2.5 Onnistunut koulutuskokonaisuus

Toisessa avoimessa kysymyksessä vastaajia pyydettiin kertomaan, millaista tietoa he jäivät koulutuksessa kaipaamaan. Tähän kohtaan palautetta antoi yhteensä 36 henkilöä.

Myös tähän kysymykseen vastatessaan moni totesi, että koulutus oli sekä sisällöltään että toteutustavaltaan hyvä juuri sellaisena kuin se oli toteutettu eivätkä he jääneet kaipaamaan muuta tai enempää aiheeseen liittyvää tietoa. Eräs vastaajista totesikin, että ”tietoa oli paljon, enempää ei olisi ehkä päähän yhdeltä istumalta mahtunut.” Toinen vastaaja totesi, että ”koulutus oli hyvä kokonaisuus ja tällaista on kaivattu jo kauan”. Koulutus siis onnistui täyttämään kuntatyöntekijöiden pakolaisiin liittyviä tiedontarpeita.

5.2.6 Lisää käytännönläheistä ja konkreettista tietoa

Joitakin asioita vastaajat kuitenkin jäivät koulutuksesta kaipaamaan. He kertoivat kaivanneensa koulutukselta tarkempia ja käytännönläheisiä tietoja pakomatkasta Suomeen sekä konkreettista ja käytännönläheistä tietoa itse kotoutumisprosessista.

Miten tulijat matkaavat konkreettisesti leiriltä lentokentälle, kuka huolehtii siellä?

Jäin kaipaamaan hieman tarkempaa kuvausta itse pakomatkasta Suomeen. Millaisella aikataululla asioita tapahtuu? Millä perusteella pakolainen otetaan Suomeen kiireellisesti?

Käytännön tietoa itse prosessista ja siitä, miten pakolaisia vastaanotetaan käytännön tasolla.

Olisi ollut ihanaa kuulla myös muiden Suomeen tulleiden pakolaisten poluista Suomeen saapuessaan. Asiat konkretisoituisivat heidän näkökulmastaan ja silloisista tarpeistaan lähtien paremmin.

Jotkut vastaajista kaipasivat konkreettisia vinkkejä ja neuvoja siitä, miten kohdata toisesta kulttuurista tulevia pakolaistaustaisia henkilöitä. Vastaajat kaipasivat enemmän tietoa myös muiden kuin koulutuksen aiheena olleiden kiintiöpakolaisten pakomatkasta ja kotoutumisprosessista. He toivoivat konkreettisia esimerkkejä ja infograafia esimerkiksi turvapaikanhakijoiden ja paperittomien kotoutumisesta ja heille tarjotuista palveluista.

Miten konkreettisesti kohdataan kulttuuri- ja uskonto-ongelmia. Saatiin hyvä neuvo olla välittämättä niistä ja kertoa, miksi täällä tehdään niin tai näin, mutta silti asia aiheuttaa ongelmia kontakteissa.

Miten kohdata lapsen vanhempi niin, että kunnioittaa heidän kulttuuriaan vuorovaikutuksessa ja kommunikoinnissa.

Vastauksissa tuli esille myös se, että jotkut jäivät kaipaamaan käytännönläheistä tietoa ja toimintaohjeita traumatisoituneiden pakolaisten, erityisesti traumatisoituneiden lasten kohtaamisessa.

Jäin kaipaamaan tietoa siitä, että millä tavalla pystytään ennakoimaan ja valmistautumaan yhä paremmin niiden kiintiöpakolaisten kanssa, joilla on erityisen tuen tarvetta terveysongelmien ja traumaattisten kokemusten ja menetysten vuoksi.

5.2.7 Lisää kunta- ja organisaatiokohtaista tietoa

Koulutus käsitteli kiintiöpakolaisten pakomatkaa ja kotoutumista yleisellä tasolla. Moni vastaaja kuitenkin kaipasi nimenomaan tietoa kuntakohtaisista kotoutumispalveluista tai omaan organisaatioon liittyvistä toimintaohjeista.

Olisin kaivannut kuntakohtaista tietoa enemmän. Esimerkiksi miten ja mihin voin olla yhteydessä esimerkiksi traumatisoituneen lapsen kohdalla hänen oirehtiessaan varhaiskasvatuksessa.

6 YHTEENVETO

Navigaattori-hankkeen tavoitteena oli järjestää yhteensä neljä Pakolaisen matka kuntaan - koulutusta KUUMA-kuntien alueen kuntatyöntekijöille sekä alueen yhteistyökumppaneille. Kaikki koulutukset onnistuttiin järjestämään. Yksi koulutuksista järjestettiin koronapandemiatilanteen vuoksi webinaarina. Koulutuksiin osallistui yhteensä 197 henkilöä, mikä yllätti järjestäjät. Suurin osa osallistujista työskenteli sosiaalialalla. Koulutuksiin osallistui myös koulutussektorilla, varhaiskasvatuksessa, terveysalalla ja eri järjestöissä toimivia henkilöitä. Koulutusten tavoitteena oli lisätä osallistujien ymmärrystä kiintiöpakolaisen polusta lähtömaasta Suomeen sekä heidän ymmärrystään kiintiöpakolaisten tiedontarpeista. Lisäksi koulutusten tavoitteena oli tarjota osallistujille tietoa ja vinkkejä pakolaistaustaisten henkilöiden kohtaamiseen ja auttaa heitä verkostoitumaan muiden pakolaistaustaisten henkilöiden kanssa yli sektorirajojen.

Osallistujilta kerättiin palautetta palautelomakkeella, jonka avulla kartoitettiin sitä, miten hyvin koulutus saavutti edellä mainitut tavoitteet. Palautelomakkeen palautti 26 % koulutukseen osallistuneista henkilöistä. Palautelomakkeista saatujen vastausten perusteella koulutustilaisuudet onnistuivat erinomaisesti. Osallistujat olivat erittäin tyytyväisiä niin koulutuksen sisältöön kuin sen toteutustapaankin. Osallistujapalautteen perusteella kaikki edellä mainitut koulutuksen tavoitteet onnistuttiin saavuttamaan erittäin hyvin.

Palautelomakkeissa oli myös avoimia kysymyksiä, joilla haluttiin selvittää sitä, mikä osallistujien mielestä oli koulutuksen parasta antia ja miten se auttoi osallistujia toimimaan omassa työssään paremmin pakolaisten kanssa. Vastauksissa mainittiin, että koulutus oli kokonaisuutena hyvä ja sellainen, jota he olivat kaivanneet jo pidempään. Vastaajat pitivät Pakolaisen matka kuntaan - infograafia hyödyllisenä työkaluna. Lisäksi he kiittivät kokemusasiantuntijan⁴ omakohtaisia kokemuksia pakomatka- ja Suomeen kotoutumisesta.

⁴ Hankkeessa on käytetty termiä kotoutumisen kokemuksellinen asiantuntija. Tässä raportissa käytetään termiä kokemusasiantuntija viitattaessa Sirwa Farikiin, joka on kotoutumisen asiantuntija ja jolla on kokemusta Suomeen kiintiöpakolaisena saapumisesta.

Toisessa avoimessa kysymyksessä kartoitettiin sitä, mitä osallistujat jäivät koulutuksesta kaipaamaan. Vastauksissa nousivat esiin toiveet konkreettisista ohjeista ja neuvoista, joita voisi hyödyntää pakolaistaustaisten ihmisten kohtaamisessa. Erityisesti kaivattiin työkaluja traumatisoituneiden pakolaisten kohtaamiseen. Myös oman kunnan tai organisaation toimintatavoista kaivattiin enemmän tietoa.

6.1 Suositukset

Tämän arviointiraportin tulosten perusteella voi todeta, että monialaiset Pakolaisen matka kuntaan -koulutukset tukevat kotoutumista. Perustason koulutusta tulee järjestää moniammatillisesti, jotta kotoutumista ymmärrettäisiin kokonaisvaltaisesti. Näin eri peruspalveluiden ammattilaiset ymmärtävät oman ammatillisen roolinsa merkityksen kotoutumiselle ja kotoutumisen tukeminen voi vakiintua osaksi työtettä. Moniammatillisen perustason koulutuksen myötä kotoutumisen terminologia tulee tutuksi. Näin kynnys ottaa yhteyttä kotoutumisen kysymyksissä yli sektorirajojen alentuu. Koulutusta voi täydentää paikallisesti, jolloin sen osana voidaan tarjota paikallista tietoa. Sen osaksi voi tuoda myös eri alojen asiantuntijoiden puheenvuoroja. Koulutuksen sisältöjä voidaan painottaa osallistujat ja heidän edustamansa alat huomioiden.

Tämän arviointiraportin tulosten perusteella voi suositella seuraavaa:

SUOSITUS 1. Perustason koulutus tulee toteuttaa monialaisesti.

SUOSITUS 2. Kotoutumisen kokemuksellisen asiantuntijan tulee olla osa koulutuksen kehittämistä ja toteutusta.

SUOSITUS 3. Koulutuksessa tulee varata aikaa osallistujien keskustelulle ja kommenteille.

SUOSITUS 4. Koulutusmateriaalin tulee olla havainnollistavaa, helposti käytettävää ja monikielistä.

SUOSITUS 1. Perustason koulutus tulee toteuttaa monialaisesti.

Koulutus tulee toteuttaa kunnan tai kuntien kanssa yhteistyössä, esimerkiksi kotoutumisen tuen palveluiden kanssa, jotta he voivat vastata paikallisiin palveluihin liittyviin tiedon tarpeisiin koulutuksen aikana. Kunta voi välittää koulutuksen kutsua paikallisiin peruspalveluihin, joiden ammattilaisille koulutus on suunnattu. Monialainen koulutus auttaa ymmärtämään omaa ammatillista roolia ja sen merkitystä kotoutumiselle.

SUOSITUS 2. Kotoutumisen kokemuksellisen asiantuntijan tulee olla osa koulutuksen kehittämistä ja toteutusta.

Koulutuksessa tulee olla mukana eri näkökulmia edustavia asiantuntijoita. Koulutukseen tarvitaan kotoutumisen tuen asiantuntija sekä kotoutumisen asiantuntija, jolla on kokemusta kotoutumisesta. Nämä asiantuntijat tarjoavat kaksi eri näkökulmaa samaan aiheeseen. Kotoutumisen kokemusten jakaminen syventää osallistujien ymmärrystä kotoutumisesta inhimillisenä prosessina.

SUOSITUS 3. Koulutuksessa tulee varata aikaa osallistujien keskustelulle ja kommenteille.

Koulutus mahdollistaa keskustelun ja tiedon vaihdon eri alojen ammattilaisten välillä. Osallistuminen yhteiseen koulutukseen tukee tilannekuvan ja termistön jakamista, mikä edesauttaa yhteistyötä yli sektorirajojen. Lisäksi eri alojen ammattilaiset kuulevat toistensa näkemyksiä aiheesta.

SUOSITUS 4. Koulutusmateriaalin tulee olla havainnollistavaa, helposti käytettävää ja monikielistä.

Koulutuksessa käytetty infograafi selkeyttää kiintiöpakolaisten uudelleensijoittamisen prosessia. Visuaalinen esittämistapa tukee kotoutumisen alkuvaiheen ja eri tahojen roolien hahmottamista. Infograafi on toteutettu suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi ammattilaisia ajatellen.

LIITE 1. Koulutusten ohjelmarunko

PAKOLAISEN MATKA KUNTAAN

-webinaari

torstaina x.x.2020 klo 9.00–11.30

Microsoft Teamsissa

Haluatko tietää lisää pakolaisen matkasta Suomeen ja alkuvaiheen kotoutumisesta? Entä miten voimme omassa työssämme entistä paremmin edistää vastasaapuneiden sujuvaa kotoutumista? Tervetuloa kuulemaan aiheesta!

Webinaari on suunnattu kunnan työntekijöille eri sektoreilta sekä järjestö- ja vapaaehtoistyön kumppaneille, jotka tapaavat työssään kotoutuvia pakolaisia ja muita maahan muuttaneita. Webinaari tarjoaa yleiskuvan kiintiöpakolaisen matkasta Suomeen ja kotoutumisen tukemisesta kunnissa. Tämän lisäksi kuullaan kotoutumisen asiantuntijan ja ex-pakolaisen Sirwa Farikin oma tarina ja hänen viestinsä kotoutumisen tukemiseksi.

Sirwa Farik on Irakista kotoisin oleva pitkän linjan tasa-arvoaktivisti. Hän on entinen kiintiöpakolainen ja asunut Suomessa vuodesta 2000. Sirwa on vuoden 2018 Pakolaisnainen ja kotoutumisen asiantuntija, joka työskentelee kotoutumista tukevassa Irakin Naisten yhdistyksessä.

Webinaari koostuu kahdesta puheenvuorosta sekä kysymyksistä aiheen puitteissa. Webinaari on maksuton.

Ilmoittautuminen x.x.2020 klo 17.00 mennessä: (linkki)

Järjestäjinä ovat Suomen Pakolaisapu ja IOM:n Suomen-toimisto yhteistyössä X kunnan kanssa.

Suomen Pakolaisapu on Suomen suurin pakolais- ja siirtolaiskysymyksiin erikoistunut asiantuntijajärjestö.

Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö (IOM) on johtava siirtolaisuuteen erikoistunut järjestö ja vuodesta 2016 alkaen YK:n siirtolaisuusjärjestö. Suomi on ollut IOM:n jäsenvaltio vuodesta 1991.

X kunnasta mukana on maahanmuuttajakoordinaattori XX.

Lisätietoja:

Minna Savolainen, projektiasiantuntija, IOM, 040 190 5707, msavolainen@iom.int

Heidi Nikula, suunnittelija, Pakolaisapu, 044 762 4894, heidi.nikula@pakolaisapu.fi

Ohjelma

9.00–9.15 Tervetuloa! Webinaarin avaus

9.15–9.45 Kiintiöpakolaisen matka Suomeen ja kotoutumisen tuki kunnissa:

Minna Savolainen (IOM:n Suomen-toimisto)

9.45–10.00 Kysymyksiä, kommentteja

10.00–10.15 TAUKO

10.15–10.50 Sirwa Farik: Oma tarina ja viestit kotoutumisen tukemiseksi

10.50–11.05 Kysymyksiä, kommentteja

11.05–11.30 Pohdintaa ja sananen yhteiskuntaorientaatiosta

Kiitos!

Diak

Pako^{Suomen}**aisapu**

Koulutus on osa Suomen Pakolaisavun, IOM:n Suomen-toimiston ja Diakonia-ammattikorkeakoulun toteuttamaa Navigaattori-hanketta, joka tukee kuntia pakolaisten vastaanottotyön ja alkuvaiheen kotoutumispalveluiden kehittämisessä. Hanketta rahoittaa EU:n Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto.

| NAVIGAATTORI |

LIITE 2. Palautelomake

PALAUTE

PAKOLAISEN MATKA KUNTAAN -webinaarin 10.12.2020 palaute

* Pakollinen

1. Koulutuksen paikkakunta? *

- Kerava
- Webinaari (Hyvinkää)
- Järvenpää
- Vihti

2. Mitä mieltä olet väittämästä?

Koulutus lisäsi ymmärrystäni kiintiöpakolaisen polusta lähtömaasta Suomeen. *

- Täysin samaa mieltä
- Melko samaa mieltä
- Ei samaa eikä eri mieltä
- Melko eri mieltä
- Täysin eri mieltä

3. Mitä mieltä olet väittämästä?

Koulutus lisäsi ymmärrystäni siitä, millaisia tiedontarpeita kiintiöpakolaisella on Suomeen ja kuntaan saapumisen jälkeen. *

- Täysin samaa mieltä
- Melko samaa mieltä
- Ei samaa eikä eri mieltä
- Melko eri mieltä
- Täysin eri mieltä

4. Mitä mieltä olet väittämästä?

Osaan koulutuksen jälkeen kohdata pakolaisena kuntaan tulleen henkilön paremmin. *

- Täysin samaa mieltä
- Melko samaa mieltä
- Ei samaa eikä eri mieltä
- Melko eri mieltä
- Täysin eri mieltä

5. Mitä mieltä olet väittämästä?

Sain koulutuksesta tietoa ja vinkkejä, joita voin hyödyntää työssäni. Osaan koulutuksen jälkeen kohdata pakolaisena kuntaan tulleen henkilön paremmin. *

- Täysin samaa mieltä
- Melko samaa mieltä
- Ei samaa eikä eri mieltä
- Melko eri mieltä
- Täysin eri mieltä

6. Kerro lyhyesti mikä oli koulutuksen parasta antia ja / tai miten koulutus auttoi sinua toimimaan työssäsi paremmin pakolaisten kanssa. *

7. Kerro lyhyesti millaista tietoa jäit koulutuksessa kaipaamaan. *

8. Suositteletko koulutusta muille alasi ammattilaisille?

Kyllä!

En.

9. Yleisarvosana:

LIITE 3. Kiintiöpakolaisen matka Suomeen ja kotikuntaan -info graafi

KIINTIÖPAKOLAISEN MATKA SUOMEEN JA KOTIKUNTAAN

